

Fangcalay a serangawan

Itini i Ritian a kanatal ira ko cecay a tamdaw, ci Nopeil ko ngangan ningra, kaemang ho malalok a mitilid, itini i sakatosa ko ngangan ningra, caay kala sa'ayaway, ca'ay pakalowid ci Pocian. Ira ko cecay a lifong tata'ang ko adada ni Poci, kakaya' ko hifang ningra, pacena' ca pitilid. 'Aloman ko widang ni Nopeil pahemek a somowal, "Matira adada ci Poci, kisoki:so aca ko malasa'ayaway to siking!" Nikaorira caay ka lipahapa:hak ko pinangan ni Nopeil, ma:ngalef ko lalok ningra a mitilid, ta minokay pasifana' ci Pocian. Maraod sato ko pisikingngan, ci Poci ko sa'ayaw, o sakatosa ci Nopeil.

Mato'as mato:'as ci Nopeil mala tada cinganganay a kingkiwhang, makingkiw masanga' ningra ko pakohac a afet, adihay ko 'etan ningra, tada o kanimociay cingra. Nikaorira ca'ay ka anof to payso cingra, i'ayaw no kapatay ningra patireng to Cicinghoy a mikton mihaemin to payso ningra pasadak pafeli to Cicinghoy, onini koya tadamaanay a Nopeil Cicinghoy tona edef no kitakit.

O saka tadamaan ni Nopeil cowa ko nika citaneng ato nika cifenek ningra, o sakaka'ay itini i kakakahad no falohang no harateng ningra to saki

'alomanay ato oya mipalilamay mipakilacay mipalada'ay to kinaira no tireng a faloco' ko tadamaanay.

Kita o Pangcah a finacadan ato roma a yancomin, o hali pa'isalay, hali palada'ay, hali palilamay to fangcalay a kinaira, ano citama' ko mitiloay minokay i fatad no lalan malitemoh ko tamdaw pakolemaen, tahira i loma' pafatisen ko fiyafiyaw, mitahidang to ngasaw malacecay ko lafi, a mipalada'

to lipahak ato palemed to saka citama' haca to ikor, ano cima ko cidemakay mapapadapadang, ano cima ko cimapadesay tayra a mi liso' a masasohinom, padiheko to cipadesay a loma', tada nga'ayay a serangawan no mita konini.

O kahemekan no pinangan no mita malatamdaw, caay ko pina ko milowidan no miso a tamdaw ko minengnengan, kirami o pina ko mipadangan no miso a tamdaw ko minengnengan. Sangaayen ko cimacima, padangen ko tadancaay a tamdaw, ngodoen ko mato'asay, patenaken ko fangcalay a serangawan no mita o Pangcah a finacadan.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【海岸阿美語】 高中學生組 編號 4 號

美好的文化

瑞典有位名叫諾貝爾的人。他在讀小學時，成績一直都是班上的第二名，第一名總是由同學柏濟獲得。有次，柏濟生場大病請長假，有人說：「柏濟生病，以後第一名非你莫屬！」但是諾貝爾並不沾沾自喜，反將上課內容做成筆記交給柏濟學習，學期末，柏濟的成績還是第一名，諾貝爾依舊第二名。

諾貝爾成為一位很有名的化學家，後來更因為發明炸藥而成為巨富，但是諾貝爾並不貪財，在去世前設立諾貝爾基金會，並將全部財產捐給基金會，這就是舉世聞名的諾貝爾基金會。諾貝爾的成功並不是他的聰明才智，更重要的是心胸寬闊和樂意分享的態度。

阿美族及其他的原住民族群，都有分享的美好文化。獵人有捕獲獵物時，必定會分享獵肉。哪家有事就會互相幫忙，哪家有喪事就會前去慰問，這就是美好的文化。

一個人的偉大，不在於你贏過多少人，而是幫過多少人。處處結善緣，尊敬長者，幫助弱者，把美好的文化發揚光大。